

MEĐUNARODNA TRGOVINA, TEORIJA KOMPARATIVNIH PREDNOSTI, PLATNI BILANS, DEVIZNI KURSEVI I INSTRUMENTI SPOLJNOTRGOVINSKE POLITIKE

EKONOMSKA OSNOVA MEĐUNARODNE TRGOVINE

Neophodnost – razlozi međunarodne trgovine, ekonomska korist od trgovine

Međunarodna trgovina uključuje razmenu između različitih zemalja, mada i tu ima prepreka koje su rezultati političkih ili nekih drugih odluka, pa se uvode carine, kvote, sankcije i sl., kada govorimo o **protekcionizmu**.

Međunarodna trgovina – razmena podrazumeva određeni **devizni kurs**, a kako sve zemlje manje – više imaju svoju valutu, onda protok roba, usluga i dr. mora biti obezbeđen, jer u suprotnom nema međunarodne trgovine.

1. Neophodnost međunarodne trgovine. Privrede koje se uključuju u međunarodne tokove (otvorena privreda) na bazi odnosa izvoza i uvoza i veličine GNP koji se uvećava putem međunarodne razmene postižu značajnu stopu ekonomskog rasta, dok privrede koje su manje otvorene beleže stagnaciju ili pad GNP – a , a time i životnog standarda.

Kada je reč o **uslovima proizvodnje** međunarodna trgovina omogućava da se jedne zemlje, na primer u tropskim oblastima specijalizuju u proizvodnji banana, kaktusa, ananasa, kivija i sl., kojima trguju, u međunarodnoj razmeni za ove robe dobijaju druge robe koje ne mogu proizvoditi pod povoljnim uslovima.

Drugi razlog za međunarodnu trgovinu su **opadajući troškovi**, bolje reći **opadajući troškovi velikoserijske proizvodnje**.

Treći razlog za međunarodnu trgovinu je **različitost u ukusima**, što podrazumeva određenu sklonost u potrošnji određenih roba.

2. Ekonomska korist od međunarodne trgovine. Ekonomsku korist od međunarodne trgovine sagledavamo preko međunarodne podele rada, specijalizacije i sl., čiji se efekat najbolje primećuje kod **realnih primanja stanovništva**.

Principi komparativnih prednosti

Ovaj princip govori da zemlja može trgovati čak i ako je apsolutno efikasnija ili više neefikasna u odnosu na drugu zemlju, tj. kada ima apsolutne komparativne prednosti i kod jednog i kod drugog proizvoda i kad nema takve prednosti.

Princip komparativnih prednosti podrazumeva da će se svaka zemlja specijalizovati u proizvodnji i izvozu onih dobara i usluga koje može proizvesti uz relativno niže troškove (u kojima je relativno efikasnija nego druge zemlje), i obrnuto, svaka zemlja će uvoziti ona dobra i usluge koja proizvodi uz relativno visoke troškove (u kojima je relativno manje efikasna nego druge zemlje).

Svaka zemlja će se specijalizovati u proizvodnji i izvozu onih roba i usluga u kojima je relativno efikasnija od drugih. Čak i u uslovima kada zemlja ima apsolutne prednosti i niže troškove u

proizvodnji više proizvoda ekonomski je racionalno opredeliti se za proizvodnju i izvoz dobara i usluga gde je ta prednost relativno najveća.

Komparativne prednosti primenjuju se kako u bilateralnoj, tako i u multilateralnoj razmeni. Korist od multilateralne razmene je velika, jer se ne zahteva bilateralna ravnoteža. Ona omogućava da jedna zemlja u razmeni sa drugom zemljom ima trgovinski deficit koji pokriva sa suficitom iz razmene sa trećom zemljom.

Princip komparativnih prednosti koristi se pri razmeni više dobara između dveju zemalja.

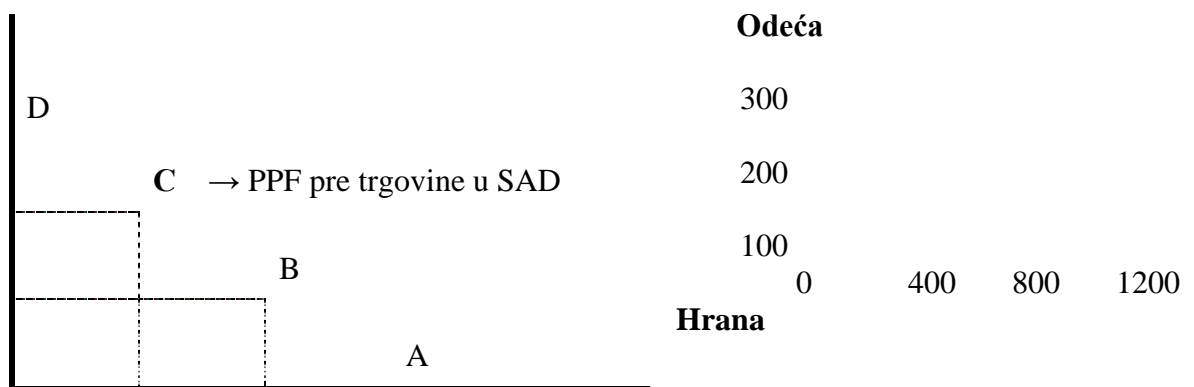
Naime, pri razmeni više dobara uvodi se pregled dobara, s obzirom na stepen komparativnih prednosti od relativno efikasnih, ka relativno manje efikasnim, te se na osnovu međunarodne tražnje za robama i uslugama zemlja opredeljuje koje robe i usluge izvoziti, a koje uvoziti.

Koristi od međunarodne trgovine mogu se iskazati pomoću granice proizvodnih mogućnosti. Naime, svaka promena uslova proizvodnje i trgovine, a pre svega na bazi odnosa uvoznih i izvoznih cena neke zemlje, menja se granica proizvodnih mogućnosti (prema stanju da nije bilo međunarodne trgovine) koja se pomera prema spolja, što podrazumeva veći GNP.

Analiza komparativnih prednosti i alternativnih troškova u spoljnotrgovinskoj razmeni

Analizu komparativnih prednosti proširujemo uz pomoć granice proizvodnih mogućnosti – PPF, koja pokazuje kombinaciju dobara koja se mogu proizvesti uz datu tehnologiju i inpute u jednoj nacionalnoj ekonomiji. Pretpostavimo da Amerika i Evropa imaju mogućnosti proizvodnje hrane i odeće, što ilustruju navedene tabele i grafički prikazi.

Shema PPF u SAD pri datoj relaciji troškova za dva dobra.

Recimo da se pre međunarodne trgovine u SAD proizvodi 800 jedinica hrane i 100 jedinica odeće, tačka „B” i toliko potroši.

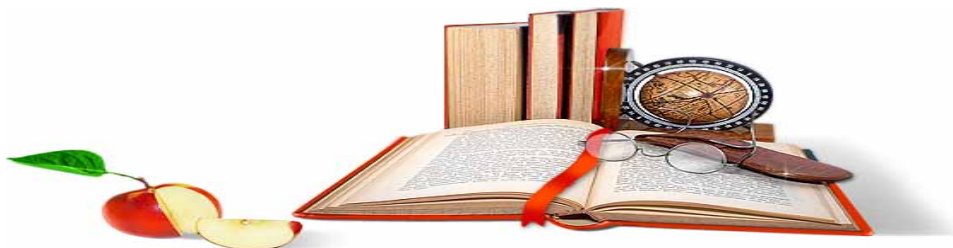
Sada isto uradimo i za Evropu, ali je drugačiji PPF, jer je i drugačija efikasnost proizvodnje hrane i odeće. Pretpostavimo da se u Evropi proizvodi 340 jedinica hrane i 100 jedinica odeće tačka „B” i toliko potroši.

Uticaj međunarodne trgovine na potrošnju i proizvodnju hrane i odeće, na bazi pretpostavljenog primera i grafičkog prikaza, sada prikazujemo numeričkim primerom koji obuhvata dva

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com